

Pedagógiai program

**Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
KLIK 139023 Somogy Megyei Duráczky
József Óvoda, Általános Iskola, Egységes
Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
és Kollégium Marcali Tagintézménye**

8700 Marcali
Petőfi Sándor u. 36.

Tartalom

Bevezető.....	4
Küldetésnyilatkozat.....	6
1. Az iskola nevelési programja	7
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai..	7
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink.....	9
1.3 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	10
1.3.1 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	10
1.3.2. Az iskola környezeti nevelési elvei	11
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:.....	12
1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:	12
1.4.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	12
1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:.....	12
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	13
1.5.1. Pedagógusok feladata:.....	13
1.5.2. Az osztályfőnök.....	14
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	15
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	15
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	15
1.6.3 A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.....	16
1.6.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	16
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	16
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	17
1.8.1 Tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák:	17
1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	17
1.8.3. Kapcsolat az iskola külső partnereivel	17
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	18
1.9.1 A vizsgaszabályzat célja, hatálya	18
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	19
1.11 Középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelése-oktatása... 	19
1.12 Beszédfogyatékos tanulók megsegítése intézményünkben	20
1.13. A pedagógiai program megvalósításához szükséges pedagógiai szakmai felkészültség	25
2. Az intézmény helyi tanterve	27

2.1 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelés-oktatása	27
2.2 Középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelése-oktatása.....	29
2.3. A délutáni foglalkozások.....	29
2.4 Projektoktatás intézményünkben	30
2.5 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei ...	31
2.6 A Nemzeti alaptantervben és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapuló pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	35
2.7. Mindennapos testnevelés	37
2.8 Az értékelés rendje	37
2.9. A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók ellenőrzése, értékelése	41
2.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	43
2.11. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	44
2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	44
2.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	45
2.14 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek ...	45
2.15 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei....	46
3. Legitimációs záradék	50

Bevezető

Intézményünk Marcali és környéke hátrányos helyzetű településein élő általános iskolás korú, sajátos nevelési igényű tanulók nevelésével és oktatásával foglalkozik. Iskolánkban a tanulók többsége hátrányos helyzetű, – többen halmozottan hátrányos helyzetűek - körülbelül 80% roma származású. Tanulóink zöme tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos), valamint közép súlyos értelmi fogyatékos, akiknek a száma évről évre emelkedik. Iskolánk gyermekközpontú intézmény, minden tevékenységénél figyelembe vesszük a gyermekek szükségleteit.

Intézményünk alapításától, 1979-től egészen 2011-ig önállóan működő, innovatív intézményként alakította ki jelenlegi pedagógiai arculatát és nagyon sok eredményes pályázat megvalósításával építette ki infrastruktúráját és bővítette épületét. 2011-ben a Somogy Megyei Önkormányzat - akkori fenntartónk - a Somogy Megyei Duráczy EGYMI-hez csatolta intézményünket, majd 2013-tól a KLIK fenntartásában működünk.

Az 1979-ben Marcali Városi Tanácsa által alapított, 3 összevont tanulócsoporttal induló speciális általános iskola, mára nyolc évfolyamos általános iskola és foglalkoztató csoportot is működtet, valamint utazó tanári szolgáltatással látja el a járás sajátos nevelési igényű tanulóit. Mindez annak a fejlesztő munkának is köszönhető, amelynek eredményeit több helyen ismerik az országban. Nevelésfilozófiai elveink között szerepel többek között, hogy a gyermeket testi és lelki egészében fejlesztjük, másságát értéként ismerjük el, és tanulásnak fogunk fel minden változást, mely a gyermek egészében történik. Az elért eredményeknek köszönhető, hogy az itt nevelődő tanulók minden segítséget megkapnak ahhoz, hogy elindulhassanak az önálló életük megalapozásának útján. Az iskolánkban folyó pedagógiai munka a diagnózis és terápia egységén alapul. A célok elérésében a szülő, a gyermek és a pedagógus együttműködése az elsődleges. Intézményünk pedagógusai gyógypedagógusok, tanár vagy tanítói végzettségűek. A gyógypedagógusok többsége több diplomával rendelkezik, többen szakvizsgát is szereztek. A szakmai munka segítését két munkaközösség koordinálja az intézményben. Iskolánkban a fejlesztő munkát teamek valósítják meg. Egy teamben lehetőség szerint két/három fő dolgozik. Az osztályfőnök vezeti a két/három fős teamet, melynek további tagja az osztályban tanító pedagógus/ok és a felsőfokú gyógypedagógiai képzéssel rendelkező pedagógiai asszisztens.

Az iskolában egész napos oktatás folyik, ezért a délutánban a tanítási órák mellett képességfejlesztő programokat biztosít az iskola tanulói számára. A tanítási órákba beépülnek

a Lépésről lépésre program, a pedagógusok választása alapján az alternatív pedagógiai módszerekből átvett technikák elemei illetve a kompetencia alapú oktatás moduljai. A gyerekek fejlesztése játékosan, egy-egy terület fejlesztését kiemelve folyik. Ennek alapja az egyéni fejlesztési terv és a foglalkozások programterve. A hatodik évfolyamig kötelező, utána ajánlott valamilyen keretjáték alkalmazása az osztályokban, illetve a hozzá kapcsolódó osztálynév választása. A keretjátékot projekt módszer alapján szervezzük és megvalósítása egész tanévben tart.

Az intézményi innovációk megismertetése a nevelőtestülettel, új innovációk, gyakorlatok, eljárások kialakítása, kidolgozása és bemutatása intézményünkben több éve hagyomány. Rendszeresen hospitálunk egymásnál, hogy jobban megismerhessük egymás munkáját. Szakmai munkaközösségi keretek között több éve tervezetten és szervezeten megvalósítjuk az egymástól tanulást. Kezdetben a munkaközösségek szerveztek bemutató órákat, illetve biztosítottak hospitálási lehetőséget egymás munkájának jobb megismerése és az egymástól való tanulás lehetőségének jobb kihasználása érdekében. A referencia-intézményi felkészülés időszaka alatt a nevelőtestület azt mutatta be, hogy építette be a napi gyakorlatba az intézményi Jó gyakorlatokat.

Szakmai sikereink közül legutóbb a Mentoráló intézmény és Referencia intézmény címet nyertük el, mely hozzájárul ahhoz, hogy tevékenységünket ne csak bemutassuk, hanem át is adjuk a területünkön működő oktatási intézmények pedagógusainak.

Iskolánk arculata mára a környezetben bekövetkezett változások eredményeképpen sokat változott. Megőrizve hagyományainkat alakítjuk folyamatosan újjá intézményünket. Jelenleg az időközben változott/átalakult gyakorlatunk leírását tartalmazza jelen módosított programunk.

Ha csak módszereket tanulsz meg, a módszereknek a foglya leszel, míg ha elveket sajátítasz el, akkor saját magad gondolhatod ki a módszereidet.

Ralph Waldo Emerson

Küldetésnyilatkozat

Célunk egy olyan értékrend és tudás kialakítása a gyerekekben, ami egy életen át elfogadható önmaga és környezete/ társadalmunk számára. Ehhez fontosnak tartjuk, hogy az önmagunk számára meghatározott nevelési és oktatási elvek és értékek figyelembe vételével minden pedagógus a személyiségéhez és kialakult gyakorlatahoz közel álló módszereket alkalmazzon. Hitvallásunk a sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók társadalmi integrálódásának és egyéni boldogulásának segítése, esélyegyenlőségük támogatása. A fejlesztések középpontjában gyermekközpontú szemlélet áll, amely a gyógypedagógiai szolgáltatások minél szélesebb körére terjed ki.

Az intézmény feladata, hogy a tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, halmozottan fogyatékos és más fogyatékos tanuló nevelését oktatását, képzését, habilitációs, rehabilitációs fejlesztését megvalósító gyógypedagógia nevelő-oktató intézményként működjön. Nevelő és oktató munkánk során minden tanulót önmagához mérten, képességeinek megfelelően a maximális teljesítmény, tudás elérésére ösztönözzük.

Pedagógusaink szakmailag jól felkészültek, magasan képzettek, munkájukra a kreativitás, a sokoldalúság jellemző. Nevelő és oktató munkájukat magas szakmai színvonalon, lelkiismeretesen, örömmel végzik, a gyermekek személyiségének tiszteletben tartásával, humánusan, személyre szabottan. Ehhez fontosnak érezzük, hogy a pedagógusok elsősorban a tárgyi cselekvésbe ágyazott, szemléletes bemutatások és tapasztalatszerzés segítségével biztosítsák az ismeretek elsajátítását.

>Minősített referenciaintézmény<-ként és >Mentorálóintézmény<-ként, a kidolgozott jó gyakorlataink az inkluzív szemléletet, az egyéni képességek figyelembe vételén alapuló fejlesztést tükrözik.

Intézményünk utazó gyógypedagógiai ellátás keretében az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését is ellátja, illetve ezt a tevékenységet felvállaló iskolákat és pedagógusait segíti.

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek

Minden dolgozónk, pedagógusunk elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyerekek egyéni képességeit figyelembe vevő nevelés, oktatás iránt.

Szűkebb és tágabb környezetünkben, olyan légkör megteremtésére törekszünk,

- ✓ amelyben a gyermek és felnőtt jól érzi magát
- ✓ ahol az emberi, társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak
- ✓ ahol minden gyermek és tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, különbözőséget és másságot is elfogadva
- ✓ ahol az oktató-nevelő munkánk során minden tanulót önmagához mérten, képességeinek megfelelő képzéssel a maximális teljesítmény elérésére ösztönözzük.
- ✓ ahol az érintett intézmények, pedagógusok és a szülők segítségére, tanácsra számíthatnak a gyermekek fejlesztésében, nevelésében, társadalmi integrációjában
- ✓ ahol szakmailag, jól felkészült, magas színvonalon dolgozhatnak pedagógusaink, amelynek eredményeként tanulóink fejlesztésének középpontjában a minden területre kiterjedő gyermekközpontú szemlélet áll,
- ✓ ahol a sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók társadalmi integrálódását, esélyegyenlőségük megvalósítását, egyéni boldogulását biztosítja

Célunk

Tanulóink személyiség- és képességfejlesztése, amelyet a gyógypedagógia eszközrendszerével, a sajátos nevelési szükséglethez igazított, egyéni megsegítéssel végzünk. Ennek során tanulóinkban kialakítjuk a reális önismeretet, önbizalmat és önelfogadást. A tanulási folyamatban kiemelten fontosnak tartjuk a közös tevékenységek során megvalósított közvetlen érzéki tapasztalatokra alapozott képességfejlesztést, elsősorban a tapasztalatokra épülő tárgyi cselekvéses megismerést, a tudatosan kiválasztott tevékenységi formák segítségével.

Fő feladataink

Feladatainkat Pedagógiai Programunk, helyi tantervünk és a Szervezeti Működési Szabályzatunk alapján látjuk el egész napos rendszerben. Az iskolai munkánk és pedagógiai tevékenységünk folyamatos fejlődése, egyenletes minősége érdekében törekszünk a megújulásra, belső és külső ellenőrzés révén is biztosítani kívánjuk az oktató-nevelő munka mind magasabb színvonalát.

Tanulóink nagy számban a roma népességhez tartoznak, fellépünk minden etnikai alapú diszkrimináció ellen, amely iskolánk tanulóit érinti.

A délutánban a délutáni programok működtetésével fejlesztjük tanulóinkat. Ezek a programok részképességeket fejlesztenek, és elsősorban a tanulók iskolai sikerességét, tanulmányi eredményességét támogatják.

Céljaink eléréséhez további feladatokat határozzuk meg az egyéni képességek figyelembe vételével:

- másság elfogadása, tolerancia
- a kommunikációs képesség sokoldalú fejlesztése
- anyanyelvi nevelés és a matematika területén alapozó készség és képességfejlesztés
- a másodlagos sérülések megelőzése, elsősorban a személyiségfejlesztés eszközeivel
- az egyéni szükségletekhez igazított differenciált képességfejlesztés, terápiás szemlélet
- gyakorlati ismeretekhez kapcsolt tevékenységek biztosítása, életvezetési technikák kialakítása
- a fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentése, kompenzálása, a megmaradó képességek maximális fejlesztése
- az általános emberi értékek, normák közvetítése, elsajátíttatása és alkalmazásának gyakorlása, a kulturált viselkedési normák kialakítása
- a pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs foglalkozások által biztosított lehetőségek maximális kihasználása
- testi-lelki egészség fejlesztése
- környezettudatos magatartás kialakítása

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

Tanulóink nevelését-oktatását nagymértékben befolyásolja, meghatározza szociális hátterük. Sérültségükből adódóan mindannyian hátrányos helyzetűek. Jelentős részük többszörösen hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermek.

A személyiségfejlesztés a tanulók társadalmi és szociális helyzetéhez, egyéniségéhez, adottságaihoz igazodó fejlesztés, amely komplex módon hat személyiségük egészére, lehetővé téve ezzel a minél sikeresebb szocializációt.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat a Kerettanterv követelményei, az SNI irányelvekben leírtak figyelembe vételével határozzuk meg. Nevelési programunk, illetve a Helyi tantervünk tanórai és tanórán kívül szervezett foglalkozásai tartalmazzák azokat a feladatokat, tevékenységeket, melyek iskolánk tanulóinak személyiség fejlesztését helyezi a középpontba.

A tanulói személyiség megismerésének alapelvei:

- Törekedni kell a tanuló személyiségének minél teljesebb megismerésére.
- A teljes tanulói tevékenységrendszer segítségével ismerjük meg tanulóink személyiségét.
- Differenciált és valósághű képet a tanulóról többféle megismerési mód és sokirányú megközelítés adhat.
- Az életkori és egyéni sajátosságokat egységben, mint egyéni jellemzőket kell figyelembe venni.

E területen minden pedagógusnak, pedagógiai munkát segítőnek feladata, hogy mindig az adott tanórán, helyzetben és a tanórán kívüli színtereken a gyermekkel kapcsolatos minden tevékenységükben szem előtt tartják az alapelveket, és azt, hogy az egyes esetekben alkalmazott probléma megoldási stratégia hogyan hat az egész személyiségre.

Személyiségfejlesztés tekintetében kiemelt feladat:

- A gyermek testi és lelki fejlődése szakaszainak ismerete és figyelembe vétele.
- Az elvárt, az elfogadott közösségi normákhoz igazodó, helyes magatartási, viselkedési szokások kialakítása: közös szabályok meghozatala, a szabályok betartatása, elsősorban a gyakoroltatás eszközével
- A feladat- és szabálytudat erősítése.
- Az énkép, az önértékelés alakítása, a személyiség gazdagítása, formálása.

- Az érzelmi intelligencia fejlesztése, az érzelmi egyensúly, a fogékonyság, az aktivitás megteremtése.
- A kommunikációs és szocializációs képességek fejlesztése, gazdagítása, a szociális, közösségi és csapatmunka, a társakkal való együttműködés erősítése, egészséges versenyszellem kialakítása, a társas kapcsolatok, kötődések kialakítása.
- Az önmegvalósítás igényének kialakítása: olyan személyiségjegyek kialakítása - a tantárgyak sajátos tartalmával és eszközrendszerével - amelyek felkeltik a szakmák/foglalkozások iránti érdeklődést, segítve ezzel az eredményes szocializációt
- Az érdeklődés felkeltése a környezet esztétikai és más látható értékei iránt, a kreativitás, kreatív gondolkodás, a megismerő- és befogadó, alkotóképesség fejlesztése.

1.3 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

1.3.1 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészségnevelés az egészséggel kapcsolatos ismereteket és tudást bővíti, célja az egészséges életmód közvetítése. Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely során a pedagógusok a tanulók egészséggel kapcsolatos ismereteit bővítik, gyakoroltatják.

Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskola az egészségfejlesztés legfontosabb színtere. A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolában, mely során érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásokat. Az iskolának a gyermekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikáció. Ezen kommunikáció alatt mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Ennek színtere a tanítási óra, osztályfőnöki óra, higiénés programunk és egyéb egészségnevelési programok keretében. Az egészségnevelésünk során az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányuló tevékenységet végzünk. Feladataink a következő területeket érintik: egészséges táplálkozás, aktív szabadidő eltöltése, mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartása elkerülése. Kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink egészségmegőrzéséhez kapcsolódó prevencióra, személyi higiénés programunk megvalósítása is ezt erősíti. Törekszünk folyamatosan

figyelemmel kísérni, segíteni tanulóinkat egészségvédelmi ismeretek elsajátításában és megszilárdításában, mindezt felvilágosító tevékenységgel is támogatjuk elsősorban a védőnő segítségével. Osztályfőnöki, és tanórákon foglalkozunk családdal, családtervezéssel, csecsemőápolással. és az elsősegély nyújtási ismeretekkel. Intézményünk az arra rászorulóknak tisztálkodási lehetőséget biztosít, szükség esetén ruházatuk kiegészítésre, mosására.

1.3.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskola életében kiemelt szerepe van a környezeti nevelésnek. A tanítási órákon az egyes tantárgyak, illetve a szervezeten működő délutáni foglalkozásokon megjelenik a természetvédelem, a környezetvédelem. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók szeressék és védjék közvetlen és tágabb környezetüket. Diákjaink ne csak elméleti alapokat szerezzenek, hanem a környezetbarát –szemléletmód gyakorlati alapjait elsajátítva közvetítsék az iskolában tanultakat lakóhelyükön, vagy éppen családi környezetükben is.

Törekszünk arra, hogy a későbbi életükben a környezetük iránti felelős felnőttekké váljanak.

Az elkövetkező időszakban mindent elkövetünk, hogy tanulóink az itt eltöltött 8 év alatt legalább egy alkalommal eljuthassanak erdei iskolába, ahol a tanulók megismerhetik élő környezetüket, elsajátíthatják a természettel való együttélés mikéntjét. Az erdei iskola nemcsak a tanulás, hanem a csoportszervezés egyik speciális formája, hiszen itt, távol a családtól, a barátoktól, összeforrasztva, és egymás segítségére utalva sokkal jobban meg lehet ismerni egymást. Jó segítség ez a pedagógusnak, mert ilyen viszonyok közt kap reális képet az osztályról.

Az iskola minden pedagógusának és pedagógiai asszisztensének feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson az iskola összes tanulójának. Környezetvédelmi munkacsoport koordinálja a közös munkát.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Közösségfejlesztési munkánk elsősorban az osztályközösségekre épít, de a diákönkormányzat is jelentős szerepet tölt be ezen a területen. A közös tevékenységek, a tanulás, a műveltség megszerzése érdekében kötött megállapodások az egyént támogatják, megvalósításuk a gyermekközösségben történik, a közösség támogatásával. A közös iskolai programvállalás, a kirándulások, a tanórákon alkalmazott módszerek segítik a gyerekek kooperációjának működését, erősítik az egymás iránt érzett és vállalt felelősséget.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A közösségfejlesztés már az iskolába lépéskor megkezdődik, ami az előkészítő szakasz szokásrendszere kialakításának egyik feladata. A többi évfolyamon a közös tevékenységek segítségével végezzük a közösségformálást.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Az alsó tagozatban az osztálynév, keretjáték a közösségalkítás legjobb színtere. Ennek folytatására a felső tagozatban is lehetősége van a közösségnek. Az alkalmilag/tematikusan szerveződő programok is támogatják ezt, akár vegyes összetételű csoportokkal (Pl. Művészeti Fesztiválra készített produkciók). Ehhez társul és végigkíséri valamennyi évfolyamot a közös programok, rendezvények, az önként vállalt feladatok.

1.4.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat célja és feladata, hogy biztosítsa a gyermeki jogok megvalósulását és kötelezettségek teljesülését az intézményben. Tartsák tiszteletben egymás jogait, vigyázzanak önmaguk és társaik testi épségére, tulajdonukra. Legfőbb kötelességük közös megállapodásaik betartása. A diákság a megfelelő szervezeti keretek között maga dönt a diákélet fontos kérdéseiben. Az intézménybe kerülő tanulók/felnőttek az iskolai közösség tagjává avatás során válhatnak.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Az egész napos foglalkoztatás lehetőséget teremt az osztályközösségek együttlétének támogatására. Nyitott iskolánk a szülők részvételének is teret ad. A szabadidő közös eltöltése, közös programok megvalósítása, az együttes cselekvést segítik. Pályázati, anyagi lehetőségeink tükrében erdei iskola, tanulmányi kirándulás, saját vállalatok a közösséget erősíthetik. Iskolánk hagyományait rendszeres tevékenységei jelentik. A tevékenységeket a gyermekek szükségletei irányítják, vannak rendszeresen előforduló események és szokások, a programok szervezéséhez a gyermekek igényeik alapján kapnak segítséget. Hagyományaink a gyermekek hagyományai kell, hogy legyenek, ennek érdekében meg kell várni a szokások természetes alakulását: elhalását és születését. Mi pedagógusok szeretnénk segíteni a gyermekeket abban, hogy ünnepeik emlékeztetések legyenek, a megemlékezések érthető információkat közöljenek, a gyermekek lehetőség szerint ne passzívak, hanem aktív részesei legyenek ünnepeinknek. A megemlékezések és ünnepek, ha iskolai szintűek, a tanulók egészét vonják be az ünnepi készülődésbe, és lehetőség szerint az ünnepbe is. Eddigi hagyományainkat az éves iskolai munkatervben rögzítjük.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása. Folyamatos önképzéssel meglévő ismereteit bővíti, a korszerű módszerek megismerésére és alkalmazására nyitott, folyamatosan követi a szakmai és tartalmi szabályozók változásait. Igénye van az önfejlesztésre. Részt vesz intézményi innovációban. A kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, értékelése a tanuló önmagához mért fejlődése alapján, a tanuló egyéni fejlesztési tervében foglaltak figyelembe vételével.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg. A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.5.1. Pedagógusok feladata:

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A helyi tanterv és az intézmény Pedagógia Programjában megfogalmazott nevelési elvek és fejlesztési célok közvetítése:

- az intézmény munkatervében, a tanmenetben és az egyéni fejlesztési tervben meghatározott feladatok teljesítése,
- a hatályos jogszabályok, az intézményi szabályzatok, belső utasítások betartása és betartatása,
- javító, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- szertárrendezés, a leltárak és közös helyiségek rendben tartása,
- a tanítási órákra, délutáni foglalkozásokra felkészülés
- a tanulók írásbeli munkáinak, füzeteknek rendszeres javítása, javíttatása
- a tanulók munkájának (írásbeli, szóbeli) rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- iskolai programok szervezése, ünnepségeken való részvétel,
- a vállalt és kijelölt feladatok ellátása (munkaközösség vezetői, DÖK, gyermek- és ifjúságvédelmi és egyéb intézményi feladatok)
- a gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- családlátogatás, szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,

- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben, tanítást megelőző és hazautazás előtti időben
- a Diákönkormányzat munkájának támogatása
- hivatali titok megőrzése
- pályázatok lebonyolításában, intézményi innovációkban részt vétel
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködik,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az intézményi feladatokról, azok megoldására mozgósít
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkát végez
- értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, dicséretre a javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- az osztályban a személyi higiénés szokások kialakítását segíti
- hospitál havonta 2 alkalommal
- figyelemmel kíséri az osztály fegyelmi helyzetét

1.5.2. Az osztályfőnök

Az osztályfőnököt az (középvezetőkkel konzultálva) igazgató bízta meg lehetőség szerint minden tanév végén a következő tanévre, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökre is vonatkoznak a pedagógusra kijelölt feladatok, ezen kívül további feladatai:

- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, működteti a teamet
- családlátogatáson vesz részt, kapcsolatot tart a szülőkkel és szülői értekezletet tart
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, ha a tanuló tanulmányi munkája negatív irányba változik, írásban tájékoztatja/értesíti a szülőt legalább a félév és évvége előtt 1 hónappal
- közösen a teammel értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, dicséretre/elmarasztalásra javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi, év végi statisztika elkészítése, bizonyítványok, törzslapok megírása, 8. osztályban a továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások, igazolásainak begyűjtése, adminisztrálása, a hiányzással kapcsolatosan a szükséges intézkedések megtétele.
- A védőnő értesítése után, osztálya kötelező orvosi vizsgálaton való részvételét segíti

- kiemelt figyelmet fordít az osztályban előforduló gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az intézmény gyermekvédelmi feladatot vállaló felelősével, és a hozzá kapcsolódó külső szakemberekkel (pszichológus, pszichiáter, családgondozó,
- hospitál osztályában

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az egyéni fejlesztés, az Egyéni fejlesztési terv alapján valamennyi tanulónk esetében a tanórákon, illetve a délutáni fejlesztő és egyéb programokon folyamatosan történik. Akár a diagnosztikus vizsgálatok (Szakértői bizottságok véleménye) által feltárt, vagy a mindennapi tevékenységben megnyilvánuló tehetséget lehetőségeinkhez mérten támogatunk. A délutáni programokon az alsó és felső tagozaton is, de a szabad foglalkozásokon mindenképpen lehetőségünk van a tehetségek támogatására. Pályázati forrásból, külső partneri támogatásból is lehetséges a tehetségtámogatás.

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- differenciált tanórai munka
- tehetséggondozó szakkörök
- felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- felkészítés szakma tanulására
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- a tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkózását segítő program

- habilitáció, rehabilitáció
- differenciálás a tanórákon és a délutáni foglalkozásokon
- gyógytestnevelés foglalkozásai
- logopédiai foglalkozások
- egyéni bánásmód alkalmazása tanórán, délutáni foglalkozásokon,
- halmozottan fellépő fogyatékoság miatti speciális foglalkoztatás

1.6.3 A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az intézményünk fontosnak tartja a rászorult, veszélyhelyzetben lévő gyermekek megsegítését, védelmét. Kiemelt területekként kezeljük a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését. Együttműködünk a gyermekjóléti szolgálatokkal, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolható feladatokat ellátó személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal. A gyermekvédelmi munka vállalt feladat, felelőse segíti az iskola pedagógusainak gyermek és ifjúságvédelmi munkáját. Ezek:

- A tanulók, szülők tájékoztatása, hogy hol és milyen időpontban fordulhatnak a gyermekvédelmi felelőshöz.
- Családlátogatásokon megismerni a problémás tanulók környezetét, rendszeresen kapcsolatot tartani a szülőkkel.
- Gyermekbántalmazás esetén értesíteni a Gyermekjóléti Szolgálatot.
- Esetmegbeszélések szervezése, külső szakemberek bevonása.
- A tehetségekkel és a hátrányos helyzetűekkel való egyenrangú törődés,
- az esélyegyenlőséget, esélyteremtést segítő oktatási-nevelési formák alkalmazása,
- a társadalmilag hátrányos helyzetű tanulókkal és a különleges ellátást igénylő tanulókkal való tervszerű foglalkozás elvárás iskolánk dolgozóival szemben.

1.6.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítését tevékenységeink minden szintjén érvényre juttatjuk. Az alsó előkészítő szakaszban az iskolai tanulmányok megkezdéséhez elengedhetetlen tudások megszerzését biztosítjuk a tanulóknak. A könyvtárhasználatot támogatjuk, az informatikai oktatást már első osztálytól biztosít programunk. Célja: szociális hátrányaikat enyhíteni tudjuk. A gyermekvédelmi rendszer segítségével, differenciáltan segítjük az arra rászoruló gyermeket tisztálkodás, ruházkodás területén. Az osztályfőnökök segítségével a tanulmányaikat eredményesen folytató tanulóink ösztöndíjpályázatokon vehetnek részt.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A köznevelési törvény a diákság döntési folyamatba való bevonását, részvételét és módját a Diákönkormányzat szabályzata határozza meg. Az osztályközösségek által delegált tanulókból létrejövő diákönkormányzat saját működési rendjét meghatározza.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1 Tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák:

- Diákönkormányzat gyűlései
- Diák közösség tájékoztatása az iskolavezetés részéről a diákönkormányzati munkát segítő felnőtt segítségével, aktualitások és egyéb mindenkit érintő esetekben közvetlenül
- DÖK tájékoztatás a feladatokról, felhívásokról faliújságon keresztül, illetve közvetlen megkeresésekkel

1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülői jogok érdekérvényesítő szerve a Szülői Munkaközösség.

A Szülői munkaközösség munkáját a szülői kapcsolattartást koordináló pedagógus segíti. Szervezett formában évi 2-3 alkalommal tart összejövetelt, illetve szükség szerint, amikor az intézmény életében olyan események történnek, melyekhez szükséges a szülők véleményezése, illetve közreműködése.

Igény szerint a szülő az intézmény vezetőjét, a gyermeke nevelése-oktatásában résztvevő pedagógusokat tanítási idő alatt felkeresheti, ha ez a foglalkozások rendjét nem zavarja.

Ahhoz, hogy a szülők igazi partnerek legyenek a nevelésbe, oktatásban rendszeres tájékoztatásra van szükségük.

Ennek formái:

- Szülői értekezlet
- Nyílt nap
- Családlátogatások
- Iskolai rendezvények, bemutatók, kiállítások
- Pályaválasztási segítségnyújtás

1.8.3. Kapcsolat az iskola külső partnereivel

A nevelés hatékonysága érdekében maximálisan jó együttműködésre kell törekednünk a szülőkkel, a családokkal. Ezért a már hagyományosnak mondható formák (szülői értekezlet, családlátogatás, "nyílt nap") mellett újabb lehetőségekkel is nyitnunk kell: iskolai és osztály szinten megvalósított közös rendezvényekre, ünnepekre (farsang, Mikulás, advent, karácsony, anyák napja, gyermeknap, közös kirándulás, túra, stb.) meghívjuk a szülőket.

Szakmai kapcsolatot építünk a települési és környékbeli óvodákkal és iskolákkal. Nyitott napon mutatjuk be intézményünket a szülőknek és az érdeklődőknek.

Jó gyakorlataink terjesztésének színtere azok az intézmények, akikkel jelenleg kapcsolatban állunk. Illetve a Mentoráló intézményi működés során szakmai napot szervezünk, ahol bemutatjuk intézményünket és a munkánkat.

Iskolánk sokféle külső kapcsolatot ápol. Kapcsolataink egy része szakmai jellegű kapcsolat. Ezek jelenleg: ELTE-BGGYK, JPTE Pedagógiai tanszéke, KE stb. Továbbképzéseken, konferenciákon megismerkedhetünk más iskolák pedagógusaival és ez a szakmai kapcsolat kialakításának jó terepe.

Jó kapcsolatban vagyunk a szeretetszolgálatokkal, valamint a Kisebbségi Önkormányzattal. Támogató, segítő kapcsolatban szeretnénk lenni a rendőrséggel, iskolarendőri szolgáltatást élővé szeretnénk tenni.

Nevelési céljainkat, különösen az erkölcsi normák közvetítését és elfogadtatását szolgálja a szervezett hitoktatás. A hitoktatás szervezését, feltételeinek biztosítását az iskola, az oktatást az egyház hitoktatója végzi. Kiemelt fontosságú ezért az egyház helyi vezetőivel, illetve hitoktatóival kialakult folyamatos és korrekt együttműködés fenntartása.

Az intézmény, mint a település szerves része lehetőségeihez mértén vállaljon szerepet környezete kulturális életében. Iskolai rendezvényeinkről, programjainkról tudósításainkat a honlapon megjelentetjük. Tanulóink munkáikkal részt vesznek különböző pályázatokon, a helyi és környékbeli pályázatokon, versenyeken részt veszünk.

Az iskolai munka megfelelő színvonalon való ellátásához a külső cégek segítségét kérjük, velük közvetlenebb kapcsolatot alakítunk ki.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.9.1 A vizsgaszabályzat célja, hatálya

A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzat célja A tanulmányi követelményeknek eleget nem tevő tanulóknak, nyújtson lehetőséget, illetőleg a magántanulók kötelezettsége, hogy vizsgabizottság jelenlétében számot adjon az adott tanév/félév tanulmányi követelményeinek teljesítéséről. A tanulmányi kötelezettséget egy tanévnél hosszabb vagy rövidebb idő alatt teljesítők is osztályozó vizsgát tehetnek.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra*,
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akinek osztályozó vizsgát kell tennie (magántanulók),
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Iskolánkba a tanulók a Szakértői Bizottság javaslata alapján kerülnek felvételre/átvételre.

1.11 Középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelése-oktatása

A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók gondolkodása konkrét, beszédük egyszerű, a beszédmegértés hiányos. Sérült a figyelem, a kitartás, a koncentrációs képesség, az emlékezet, a tanulási motiváció. Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

Az iskolai képzés során az egyéni bánásmód elvét alkalmazva biztosítjuk a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulóink személyiségének harmonikus fejlődését. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatására, a gyengébben teljesítők felzárkóztatására törekszünk.

Célunk: a helyes közösségi magatartás, az együttműködési képesség és a szocializációs készség kialakítása, a hátrányok csökkentése érdekében a hiányosan működő képességek korrekciója, a mindeközben folyamatos motivációval, az érdeklődés fenntartásával fejlesztjük a jól működő funkciókat.

Feladatunk: minél nagyobb mértékben készítsük elő az önálló vagy támogatott életvezetés lehetőségét, kialakítsuk a környezethez való kötődés igényét, a közösségi alkalmazkodást és elfogadást, törekedve az önérvényesítéssel és önálló döntési képességgel rendelkezés kialakítására.

Legfőbb célkitűzésünk, hogy tanítványaink kommunikációs és szociális készségeit, pszichés funkcióit és mozgásállapotukat olyan szintre fejlesszük, hogy a társadalom által elfogadott normák szerint, ugyanakkor saját lehetőségeiket is megvalósítva kiegyensúlyozott életet tudjanak élni családi környezetük segítségével. Felkészítsük tanulóinkat a lehető legeredményesebb társadalmi integrációra.

Nevelésük képességeikhez igazodó fejlesztési programokkal, pedagógiai többlétszolgáltatásokkal valósul meg. A tanulók nevelésében kiemelt figyelmet fordítunk az egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazásával a képességstruktúra hiányosságainak kompenzálására, az épen maradt funkciók feltárására és azokra építünk a fejlesztés során. Feladatunk a gyakorlatorientált, a mindennapi élet tevékenységeire felkészítő képzés megvalósítása, az életvezetési technikák megalapozása, elsajátíttatása, gyakoroltatása. A személyiség gazdagítása érdekében az önfogadásra és mások elfogadására a toleráns magatartás kialakítására.

Egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazásával segítjük elő, hogy a gyermekek azon képességei, amelyek a sikeres társadalmi beilleszkedést segítik a lehető legmagasabb szintre fejlődjenek, személyiségük harmonikussá váljon, sikerélményhez jussanak. Ennek érdekében a következő terápiás eljárásokat alkalmazhatjuk:

- Gyógytestnevelés
- Úszásoktatás
- Vizuális művészeti pedagógiai terápia
- Konfliktuskezelési technikák
- Foglalkozásterápia
- Meseterápia
- Drámapedagógia
- Kutyás terápia

A tanulók csoportba sorolása a szakértői vélemény alapján történik. Munkájukat a csoportokban állandóan jelen levő asszisztens/ek segítik, aki aktívan részt vesz a fejlesztésben.

1.12 Beszédfogyatékos tanulók megsegítése intézményünkben

Beszédben akadályozottak, beszédfogyatékosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást.

Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszédfolyamatoság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszédfogyatékos tanulónál a fenti tünetek, a

legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak.

A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat.

A beszédrendellenesség felléphet a beszédfejlődés különböző szakaszaiban, de érintheti a már kialakult beszédet, nyelvet is.

Amennyiben a beszédhiba, beszéd fogyatékoság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az oktatás a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a fogyatékoság jellegétől függ, amely lehet:

- beszédfejlődési elmaradás: (megkésett/akadályozott beszédfejlődés, diszfázia)
- artikulációs zavar: (pöszesség, orrhangzósság),
- beszédritmus-zavar: (dadogás, hadarás),
- centrális zavar: (disarthria),
- hangképzési zavar: (diszfónia),
- parciális teljesítményzavar: (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- beszédészlelési, megértési zavar.

Az általános iskola első két évfolyamára összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének elsajátítása, ezért a különleges gondozás szempontjából – amely elsősorban a módszerbeli és habilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg.

A fejlesztéshez logopédus végzettség szükséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

- erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarcűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- a fejlesztést úgy építjük fel, hogy az egész személyiségre irányuljon, a gyermekben reális énkép alakuljon ki, önbizalma, kudarcűrő képessége, feladattudata, kitartása,
- aktivitása, belső motivációja fejlődjön - a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor készítjük fel őt az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre,
- a gyermekek állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavaraik kompenzálása után,

- jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává
- a fejlesztés segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek is tudják teljesíteni minden műveltségi területen a minimum követelményeket.

Információs és kommunikációs kultúra:

- a beszédükben akadályozott gyermekek fejlesztésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.

Tanulás:

- a fejlesztést tervszerűen, tudatosan kell felépíteni: beszédállapot felmérés – egyéni terápiás terv - tudatos módszerválasztás - komplexitás a fejlesztésben – folyamatos kísérés,
- munkánk során nagy hangsúlyt kell fektetnünk a sokoldalú percepciók fejlesztésére: fel kell használnunk, hogy a látási, hallási, kinezteziás, beszédmozgási ingerek, benyomások erősítve fejlődnek,
- tudatosan használjuk ki a transzferhatásokat, megismerve a beszéd fogyatékos tanuló „erős oldalait”, ezekre építve, a fejlesztést különböző átviteli megoldásokkal tegyük eredményesebbé.

Testi, lelki egészség:

- a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.

Felkészülés a felnőtt életre:

- tájékoztassuk a szülőket, milyen továbbtanulási lehetőségek állnak gyermekeik előtt

A megvalósítás keretei, eljárásai

A Beszédvizsgáló Országos Szakértői és a megyei Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján iskolánkban együtt neveljük az ép értelmű beszéd fogyatékos és a fogyatékos gyermekeket. A gyermekek számára biztosítjuk az ép beszélő környezetet, a sajátos nevelési igényükből fakadó többletszolgáltatásokat.

A gyermekek fejlesztése a tanítási órákon, tanórán kívül – a sérülés típusától, súlyossági fokától függően egyéni, vagy csoportos - speciális fejlesztő foglalkozásokon, szabadidős tevékenységekben, valamint napközis foglalkozás keretében történik.

Tanítási órák

Kiemelt szerepet kapnak az anyanyelvi fejlesztés, a testnevelés, az ének-zene, a vizuális kultúra a technika és életvitel tantárgyak.

A megfelelő beszédtechnika kialakítása fontos része az anyanyelvi nevelésnek, ezeket alsó tagozatban a magyar nyelv és irodalom, valamint az ének-zene órákon végezzük.

Az anyanyelvi fejlesztésnél figyelembe véve a sérülés jellegét az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak:

- az írás, olvasás előkészítő szakaszának időtartamát növeljük,
- olvasás-, írástanítási módszerként a hangoztató-elemző, illetve a diszlexia-prevenációs módszert használjuk,
- beszéd fogyatékos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk,
- az anyanyelvi fejlesztés a kommunikációs szándék megvalósítására törekszünk a nevelés-oktatás minden területén,
- a tantestület tagjai törekszenek, hogy mindig jó beszédpéldát nyújtva, helyes beszédtechnikával kommunikáljanak a gyermekekkel.
- A beszéd-rendellenességgel küzdő tanulóknál gyakran tapasztalhatók a nagy- és finommozgások zavarai, a testtudat a testérzet a testséma kialakulatlansága, a téri tájékozódás fejletlensége is.

A testnevelés, környezetismeret és a művészetek tárgyak jól szolgálják a téri orientáció - mozgás - ritmus fejlesztését, mely hatással van a beszédkoordinációra.

Idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el, a minősítés alóli felmentés helyett a módszerek változtatását is lehetségesnek tartjuk.

A pedagógusok a szakértői vélemények, alapos megfigyeléseik, szükség esetén a pszichológus segítségével, a tanulók egyéni sajátosságainak ismeretében a differenciálás különböző módjait alkalmazzák:

- *segítségadásban:* a feladat megismétlése a beszéd fogyatékos tanulóknak megfelelő nyelvi szinten,
- *a feladatok szintjén:* mennyiség, technikai kivitelezés: - írás területén gyereknél, rajzos vagy szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
- *szociális keretek szintjén:* párban, vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
- *tanulási stílus szerint:* auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,

- *a célok szintjén:* egyes beszéd fogyatékos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet egy-egy szakasz határára el kell érni, melyre a további szakaszok épülhetnek,
- *értékelésben:* a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni - erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.

Pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs foglalkozás

Logopédiai terápia: sérülésspecifikus egyéni vagy csoportos megsegítést foglal magában, egyéni fejlesztési terv alapján.

A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszéd-rendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írászavarok reedukációja.

A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszédállapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések prevencióját. További cél a másodlagos tünetek megelőzése, a sérült pszichés funkciók fejlesztése.

Az utógondozás sikerét a logopédus-gyógypedagógus szoros együttműködése segíti.

A logopédus feladatai:

- az osztályban tanító gyógypedagógusok tájékoztatása a beszéd fogyatékoság típusáról, a gyermek fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról,
- a beszédben akadályozott gyermek „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása,
- konzultáció a gyógypedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről,
- kapcsolattartás a beszéd fogyatékos gyermek szüleivel,
- kapcsolattartás a habilitációs/rehabilitációs fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel a komplex fejlesztés team-munkát igényel (pszichológus, gyógytestnevelő),
- a beszédben akadályozott gyermek orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

Tanórán kívüli tevékenységek

Délutáni foglalkozások:

- A délelőtti tanítási órákon megszerzett ismereteket itt mélyítik el, olyan tanulási technikákat alakítunk ki, amelyek lehetővé teszik a megközelítően önálló ismeretszerzést.
- Komplex személyiségformálásra törekszünk, az egyéni sajátosságokat szem előtt tartva.

- A sikeres szocializációhoz szükséges normák, szabályok kialakítására, gyakoroltatására törekszünk.
- Olyan szabadidős tevékenységeket teszünk lehetővé, amelyek játékon keresztül hatnak az anyanyelvi fejlettségi szintre: emlékezet-, szerialitás-, szókincs-, gondolkodás-, mozgás-, figyelemfejlesztő játékok.

Egyéb foglalkozások:

A beszédben akadályozott gyermekek is megtalálhatják iskolánkban azokat a tevékenységeket, amelyek érdeklődésüknek megfelelnek. Gátolt kommunikációjukban is oldódik a szorongásuk, ha valamilyen területen sikereket érhetnek el.

Szülői értekezletek, fogadóórák:

Ezekon az alkalmakon lehetőség nyílik a szülők számára, hogy megismerjék a beszéd fogyatékos gyermek fejlesztése érdekében rájuk háruló feladatokat.

1.13. A pedagógiai program megvalósításához szükséges pedagógiai szakmai felkészültség

A pedagógiai program megvalósítása pedagógiai attitűdváltást igényel. A pedagógus személyiségének, tudásának változását segíteni kell. A segítség formái: képzés, önképzés, ellenőrzés, szervezeti változások.

Képzés, önképzés: A program végrehajtásához szükséges tudás megszerzése érdekében a következő területeket részesítjük előnyben:

- Szakirányú végzettséggel rendelkezők szakirányú másoddiploma szerzését
- Pedagógiai szakvizsga
- Különböző terápiás és diagnosztikai eljárások és módszerek
- Dyslexiát, dyscalculiát, dysgraphiát megelőző és kezelő eljárások és módszerek
- Informatika
- Tánc, néptánc, vagy más mozgásművészet
- Drámapedagógia, színházművészet
- Nép- és hangszeres zene

A nevelőtestület felkészültségének növelése érdekében csoportos továbbképzéseket is szervezhetünk a következő témákban:

- Tanulás-módszertani tréning
- Kommunikációs tréning
- Problémamegoldó tréning
- Csoportfejlesztő tréning

- Drámapedagógia tréning
- Ön-, és személyiség-fejlesztő tréning
- Konfliktuskezelő tréning

A nevelőtestület tagjainak figyelniük kell a jelentkező problémákra, tapasztalatokra, és ezeket kiscsoportokban rendszeresen fel kell dolgozni, ezért segítjük az ilyen önfejlesztő kiscsoportokat, illetve a munkaközösségek keretében működtethető esetmegbeszélések keretében foglalkoznak a kialakult helyzettel.

2. Az intézmény helyi tanterve

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára. Megjelent a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 4. mellékleteként.

2.1 Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelés-oktatása

A kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák. A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+0,5	7+0,5
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2+1	2+1	2	2
Ének-zene	1	2	2	2
Vizuális kultúra	2	1	2	2
Informatika			1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1+0,5	1+0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5-8.évfolyam

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4+1	4+1
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2+0,5	2+0,5	4	4
Földrajz	-	1	1+0,5	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	1+0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2.2 Középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók általános iskolai nevelése-oktatása

Kerettanterv szerinti tantárgyak és óraszámok:

A nevelés- oktatás- fejlesztés területei	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Anyanyelv és kommunikáci ó	Kommunikáció	4	4	4	4	4	4	5	5
	Olvasás-írás	2+1	2+1	3	3	4	4	2+1	2+1
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	2+1	2+1	2+1	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1
	Játékra nevelés	2	2	2	2				
	Társadalmi ismeretek					1	1	2	2
Életvitel és gyakorlat	Önkiszolgálás	2	2						
	Életvitel és gyakorlat			2+1	2+2	2+2	2+2	3+2	3+2
Természeti környezet	Környezetismer et					1	1	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás- alakítás	3	3	2	2	2	2	2	2
Informatika	Információs eszközök használata	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	1
Testi nevelés	Mozgásnevelés	5	5	5	5	5	5		
	Testnevelés							5	5
Összesen		25	25	25	26	28	28	31	31

2.3. A délutáni foglalkozások

Intézményünkben hosszú évek óta gyakorlat az egész napos iskolai benntartózkodás megszervezése és hasznos, fejlesztő célú programokkal való megtöltése a délutáni szabadfoglalkozásokon. A kidolgozott és alkalmazott programok elsősorban a gyerekek/tanulók iskolai sikerességét, tanulmányi eredményességét támogatják.

Célja:

A tanulók önálló tanuláshoz szükséges alapképességeinek fejlesztése, a kívánatos szint elérése direkt/indirekt irányítással, a gyermekek egyéni különbségeinek figyelembe vételével, valamint a gondolkodás és a kommunikáció fejlesztése, a kultúra tartalmának és megszerzhetőségének minél szélesebb biztosítása. A gyermek önmegvalósításának segítése, képességeinek fejlesztése. A képességfejlesztésben a beszéd, olvasás, írás, számolás-mérés, cselekvéses gondolkodási technikák és eszközhasználatban való gyakorlottság, az önálló tanulás algoritmusának megismerése, együttműködési készségek kialakítása az elsődleges. Emellett olyan támogató lehetőséget nyújt a délutánban a hátránykompenzációs eszközeivel, amelyek az eredményes tanuláshoz és iskolai előmenetelhez, majd a továbbtanuláshoz nélkülözhetetlenek.

A programok kis csoportban szervezettek és minden gyermek/tanuló számára elérhetőek, az egyéni bánásmódra is alkalmasak. A programok tematikus tervezettségűek segíti, hogy SNI diákok saját szükségleteikhez igazított fejlesztésben részesülhessenek.

Az egyéni sajátosságoknak, a tehetségnek, a képességek kibontakoztatásának és fejlesztésének lehetőségeit is biztosítják az egész napos oktatásban a szabadfoglalkozásokon szervezett foglalkozások.

Az 1–4. évfolyamon direkt irányítású képességfejlesztés az önálló tanulás képességének kialakítása érdekében, kézműves, művészeti, mozgás, sport jellegű játékos foglalkozásokon vesznek részt a tanulók.

5-8. osztályban a gyermek döntés is meghatározhatja a választást a tanácsolt illetve az iskola által felkínált programokból. Az egyéni fejlődés megvalósításához a tanulási utak biztosítása, önmegvalósításban a készségek, képességek fejlesztése technikai, művészeti, ismeretszerző, mozgás-, sport-, mentálhigiénés, környezetvédelmi, játéktevékenységekben történik.

2.4 Projektoktatás intézményünkben

A projekt hatékony tanulásszervezési mód, amelynek a személyes tapasztalatszerzésen és a cselekedtetésen kell alapulnia. Elsősorban ismeretszerzést, tanulást, személyiségfejlesztést és közösségépítést valósít meg. A projekt szervezés során figyelembe kell venni a tanulók fejlettségi fokát, készségeit, képességeit, fejlődési szükségleteit és érdeklődését. A projekt során a tanulók megtanulják a közösségért felelős munkát, viszont nehezen egyeztethető össze időbeosztása a tanórák rendszerével, ezért helyét és idejét a tanév során meg kell határoznunk. A választott projektet a közösség határozza meg, választása alapján folyamatosan működteti a

keretjátékot. A többi projektet a tanév során saját választása alapján meghatározott időszakban valósítja meg.

2.5 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulási segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit a következő jogszabályok szabályozzák:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet
- A tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet

A tankönyvjegyzéken lévő tankönyvek listájáról választanak a pedagógusok tankönyveket a tanulók számára. Gyógypedagógiai oktatásban résztvevő tanulók számára köznevelési törvény ide vonatkozó része továbbra is biztosítja a térítésmentes tankönyvellátást, melyet az állam lát el.

A biztosított forrás ésszerű felhasználását a tartós tankönyvek nagyobb hányadú beszerzésére fordítjuk. A Szülői munkaközösséggel egyeztetjük a beszerzendő tankönyvek listáját a vonatkozó jogszabályok szerint.

Mindemellett törekszünk a sokféle taneszköz használatára, segédkönyvek, egyéb ismeretterjesztő vagy szépirodalmi könyv használatára, mely segíti a tanulókat az ismeretek elsajátításában, képességeik kibontakoztatásában. Taneszközeinket folyamatosan bővítjük, törekszünk a korszerű eszközök minél magasabb szintű használatára, tanórai alkalmazására.

Ingyenes tankönyvek biztosításának lehetősége az iskolában:

- tartós tankönyvek könyvtári kölcsönzése,
- használt tankönyvek biztosítása,
- tantermekben elhelyezett könyvek igénybevétele,

Iskolánk nevelőtestülete az oktató-nevelőmunka során használt tankönyvek kiválasztásakor az alábbi elveket tartja meghatározónak:

- a tankönyv legyen vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű és időtálló
- a tankönyv tartalmában, információiban, ábravilágában, a feldolgozás minőségében igazodjék a fogyatékos tanuló szükségleteihez
- a tankönyvek jól olvashatóak, jól áttekinthetőek legyenek
- a tankönyvekhez munkafüzet is tartozzon

- a tankönyvek illeszkedjenek a tantárgyak tanterveihez
- tankönyvekhez tartozzanak feladatlapok vagy munkalapok, amelyek a megerősítés, a gyakorlás, a tanuló önálló munkáltatása során eredményesen használhatók, illetve a tudás ellenőrzésekor segítik munkánkat

A taneszközök listájának összeállításánál csak a ténylegesen szükséges eszközöket kérjük tanulóinktól.

Igényfelmérés, tankönyvrendelés, tankönyvterjesztés, tájékoztatási és egyeztetési rend

Határidő	Feladat	A tájékoztatás formája, módja	Nyomtatvány	A munkában részt vevők
Adott tanév: március	<u>A tankönyvrendelés előkészítése</u> A tankönyvrendelés összeállítása	Munkaközösségi foglalkozás		Tankönyvfelelős, munkaközösség-vezetők, teamek,
	A szülők tájékoztatása a választható tankönyvekről.	Szülői értekezleten	Tankönyvlista	Tankönyvfelelős, osztályfőnökök
	Használható „használt” tankönyvek számba vételezése. Teamek által lista készítése az átadható használt tankönyvekről. Tájékoztatás a tankönyvkölcsönzésre szánt könyvek számáról.	Munkaközösségi foglalkozás	Tankönyvlista	Tankönyvfelelős, könyvtárosi feladattal megbízott ped., osztályfőnökök, pedagógusok
Adott tanév: április vége	Szülői tájékoztatás a gyereket beírató szülő számára az ingyenes tankönyvellátásról. Felmérés készítése arról, hogy hány tanuló kívánja igénybe venni az ingyenes tankönyvellátást.	Szóbeli tájékoztatás	Írásbeli nyilatkozat	Igazgató, beírást végző személy
	Az iskola a fenntartói egyetértésének beszerzése az iskolai tankönyvrendeléssel kapcsolatban.	Hivatalos levél	Hivatalos levél	Igazgató
Adott tanév: április vége	<u>(Tankönyvrendelés a Könyvtárellátó elektronikus rendszerében a 1-8. évfolyam esetében)</u> (figyelve a belépő osztályok, a tanulók becsült létszámát, az ingyenesen tankönyvet kapó tanulók létszámát, a			Tankönyvfelelős

	felhasználható használt tankönyvek darabszámát)			
Adott tanév: június	A Könyvtárellátó visszaigazolása alapján a megrendelések számszaki ellenőrzése, módosítások elvégzése			Tankönyvfelelős
	A kölcsönzéssel biztosított tankönyvek visszavételezése.			Tankönyvfelelős, könyvtárosi feladattal megbízott pedagógus
	Tankönyvrendelés módosítása	Hivatalos levél	Hivatalos levél	Tankönyvfelelős
Adott tanév: augusztus	A tankönyvek átvétele a Könyvtárellátótól.	Hivatalos levél	Szállítólevél	Tankönyvfelelős
Adott tanév: szeptember eleje	Pótrendelések elkészítése	Hivatalos levél	Iskolai tankönyvrendelés táblázata	Tankönyvfelelő
Adott tanév: szeptember	Visszáru elkészítése, eljuttatása a Könyvtárellátónak.	Visszáru jegyzék		Tankönyvfelelős
	Pénzügyi elszámolás a Könyvtárellátóval, KLIK-kel.	Számlák, átvételi bizonylatok		Tankönyvfelelős

2.6 A Nemzeti alaptantervben és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapuló pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Alsó tagozaton

Kiemelt feladatunk a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztése ebben a szakaszban. Differenciált tanulásszervezési eljárásokat, olyan oktatásszervezési megoldásokat, terápiákat alkalmazunk, a tanulási tartalmakat a tanulócsoportokhoz igazítjuk így vesszük figyelembe a tanulók között meglévő eltéréseket. A céltudatosan kiválasztott tevékenységek segítségével a közvetlen érzéki tapasztalatokra alapozó, tárgyi cselekvéses megismerés a képességfejlesztésben hangsúlyos szerepet kap. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell érvényesülni a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

2.6.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1–2. évfolyamon a fő cél a személyiség biztonságérzetének megteremtésével, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a legoptimálisabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.

Olyan fejlettségi szintre kell hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat – a gyógypedagógia eszközrendszerének, módszereinek, terápiáinak felhasználásával –, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására a sérülésének, állapotának megfelelő idő biztosítása mellett felkészült legyen. A tanulókat fogékonnyá, befogadóvá kell tenni a környezet, a közvetlen meg tapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt, miközben tág teret adunk az életkori sajátosságoknak, a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és mozgásnak, mindezzel felkeltve érdeklődésüket a tanulás iránt.

2.6.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A 3–4. évfolyamon a cél az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése a tanulók egyéni háttértényezőinek figyelembevételével, a pszichés funkciók fejlesztésének stratégiáját tartalmazó egyéni fejlesztési tervek alapján, tantárgyi rendszerben végzett intenzív fejlesztési folyamatban.

Kiemelt feladat a személyiség érésének, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével; a sérülésből, a

fogyatékoságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

Felső tagozaton

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra irányul. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tudásgyarapítást, a képességek, a személyiség fejlesztését a konkrét tapasztalásokra alapozva a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve kell elérni.

2.6.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A legfontosabb cél a tevékenységek számának és minőségének növelésével, az önálló tanulás képességének fejlesztésével az alapvető kultúrtechnikák használatának eszközzintűvé tétele, valamint az intenzív személyiségfejlesztés.

Ehhez szükséges az alapkészségek megerősödésének biztosítása a tanulói tevékenységek középpontba állításával, a gyakorlás lehetőségeinek megteremtésével, továbbá a konkrét megtapasztaláson alapuló tudásgyarapítás erősítése a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve. A tantárgyi tartalmakat, a tevékenységeket, feladatokat, a terápiás célú eljárásokat a fejlődés egyéni üteméhez, a módosult tanulási képességhez kell igazítani.

2.6.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Legfontosabb cél a tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integritásának növelése.

E cél eléréséhez szükséges feladatok: a tanuló sikeres továbbtanulási, szakmaelsajátítási lehetőségeinek kialakítása; az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a döntési képesség erősítése; a társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.

2.6.5 A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az iskolai képzés során az egyéni bánásmód elvét alkalmazva biztosítani kell a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók személyiségének harmonikus fejlődését.

A tanulók nevelésében kiemelt figyelmet kell fordítani az egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazásával a képességstruktúra hiányosságainak kompenzálására, az épen maradt funkciók feltárásával és azokra építéssel. A pedagógusoknak feladatuk a gyakorlatorientált, a mindennapi élet tevékenységeire felkészítő képzés megvalósítása, az életvezetési technikák megalapozása, elsajátíttatása, gyakoroltatása. A személyiség gazdagítása érdekében az önfogadásra és mások elfogadására a toleráns magatartás kialakításával tehet szert a gyermek/tanuló.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

2.7. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. Programunkat a helyi tanterv tartalmazza.

2.8 Az értékelés rendje

A nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekintjük a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az ellenőrző tevékenységünk az ismeretek és készségek értékelésén túl folyamatosan minősíti tanulóink képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.

A tanulók értékelésekor az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- A tanuló teljesítményét az egyes tantárgyak tanterveiben meghatározott követelmények alapján.
- Maximálisan figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, az íráskészség fejlettségi fokát.
- Egyéni fejlesztés érdekében alkalmazunk differenciált feladatadást.
- A tanuló egyénre szabott beszámoltatásánál a szakértői véleményben foglaltak irányadók.
- A tanuló személyiségét ismerve figyelembe vesszük, hogy szóban, vagy írásban teljesít jobban.

- A tanuló önmagához mért fejlődését, az ismeretek elsajátítása, képességeinek minőségi, mennyiségi gyarapodása terén.
- A tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.
- A tanuló szociális képességeinek, magatartásának, viselkedésének fejlődését.

Az értékelés típusai:

Diagnosztizáló értékelés

A diagnosztizáló értékelést az egyéni fejlesztések, kiscsoportos/ egyéni rehabilitációs foglalkozások tervezésére alkalmazzuk. Célja annak megállapítása, hogy a pedagógus milyen szintről kezdheti az oktatást, illetve az, hogy mi lehet a tanulási nehézség oka, min akadt el a tanuló. A diagnosztikus értékelés segítségével besorolási döntéseiket alapozhatják meg a tanárok annak érdekében, hogy kialakítsák az egyénre, valamint a csoportra szabott nevelési és oktatási stratégiát.

Szummatív értékelés

A szummatív értékelést általában egy nagyobb korszak (témazáró, összefoglaló) lezárásakor szoktuk alkalmazni annak érdekében, hogy megállapítsuk és összegezzük a tantervi követelmények elsajátítása során elért eredményeket. Ehhez az értékeléshez minden esetben osztályozás, minősítés kapcsolódik.

Formatív értékelés

A formatív értékelés célja az elért eredmények és a meglévő hiányosságok menet közbeni felmérése, az eredmények megerősítése és a hibák korrigálása. Tanóráinkon alkalmazott értékelés alapján tudjuk eldönteni, hogy tovább mehetünk-e az anyagban, vagy meg kell állni és a hiányosságokat kell pótolni. Ehhez az értékeléshez gyakran osztályozás is kapcsolódik, de nem feltétlen velejárója. Ez nem minősítést jelent, hanem a tanítási sikerek megerősítését és a tanulási hibák és nehézségek feltárását. A tanuló értékelésénél a fejlesztő- formatív értékelő formát preferáljuk, amely alkalmas a személyiség pozitív irányba történő elmozdítására is. A felmérések, témazáró dolgozatok hangsúlyosabb szerepet töltenek be a tanulók tudásának értékelésében, mint az órai beszámoltatások.

Az előírt követelmények teljesítését a tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük.

A tanórai munkát rendszeresen, minden hónapban értékeljük széleskörű tapasztalásaink alapján.

1-4. évfolyamon szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges értékelés a tanulmányi előmenetelnél: Kiválóan teljesített, Jól teljesített, Megfelelően teljesített, Felzárkóztatásra szorul, Elégtelen. Jelölése a naplóban: K J M F E.

5-8. évfolyamon érdemjeggyel értékelünk. Ezeken az évfolyamokon az érdemjegyes értékelés mellett lehet szöveges értékelést is alkalmazni.

Szóbeli és írásbeli feladatok értékelése

A tantárgyi tudást felmérőkkel, tesztekkel, témazárókkal mérjük, esetenként a tanuló tudásáról szóbeli feleletben, gyakorlati tevékenység formájában ad számot, amit érdemjeggyel értékelünk.

Szóbeli értékelés formái:

- szóbeli felelet
- memoriterek
- órai munka

Írásbeli értékelés formái:

- év eleji felmérő, év végi felmérő
- írásbeli felelet
- röpdolgozat
- témazáró dolgozat
- teszt
- egyéb munkák, szorgalmi feladatok

Gyakorlati számonkérés formája:

A számonkérés ezen, formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható.

Írásbeli számonkérés ponthatárok

A felmérő feladataira adható pontszámok 50%-a a minimum szintű feladatokból megszerezhető.

Értékelési határok

Kiválóan teljesített	(5)	100%- 90% felett
Jól teljesített	(4)	89%-70% felett
Megfelelően teljesített	(3)	69%-50% felett
Felzárkóztatásra szorul	(2)	49%-30% felett

Elégtelen (nem felelt meg)

(1) 29%-0%alatt

Minősítés	Értelmezés	Érdemjegy
Kiválóan teljesített K Kiváló	A tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.	5 Jeles
Jól teljesített J Jó	A tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását	4 Jó
Megfelelően teljesített M Megfelelő	A tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel (javítás, kiegészítés) tudja alkalmazni tudását. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát, rövid mondatokat mond.	3 Közepes
F Felzárkóztatandó	A tanuló tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad, fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.	2 Elégséges
E Elégtelen	A tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes az önálló munkavégzésre.	1 Elégtelen

2.9. A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók ellenőrzése, értékelése

Értékelés: A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekek iskolai értékelése során a tanulók tudását, attitűdjét, magatartását figyeljük meg, az egyénekre szabott követelményekhez viszonyítunk és az önmagukhoz mért fejlődésük alapján teszünk megállapításokat.

Az értékelés fontos funkciója: a meglévő készségek és képességek folyamatos diagnosztikus felmérése, ennek alapján a tanuló jellemzőihez igazodó legmegfelelőbb fejlesztési eljárások kiválasztása, ezért az értékelés nem lehet csupán minősítés, hanem a kitűzött célok, és feladatok és a meghatározott eszközök hatásának, a tanulói teljesítménynek, a nevelési eredménynek a vizsgálata is megtörténik.

A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekeknél jelentkező nevelési nehézségek miatt rendkívül fontos, hogy az értékelés ösztönző hatású legyen, segítse a pozitív személyiségjegyek továbbfejlődését.

A diagnosztikus és a segítő célú, folyamatos értékelésnek a teljes képzési időszakban kiemelkedő szerepet kell kapnia a tanulók értékelésében.

Értékeljük a:

- szociális képességek, magatartási és viselkedési szokások alakulását;
- tanuláshoz és munkához való hozzáállást;
- cselekvőképességet és pszichomotoros fejlődést;
- tanult ismeretek alkalmazásának képességét;
- tantárgyi követelmények teljesítését az egyéni fejlesztési tervekkel összhangban;
- tanuló iskolai követelményeken túli tudását, más területeken megmutatkozó képességeit;
- tanuló foglalkozásokon nyújtott érdeklődését, aktivitását, kooperációját.

Alkalmazott értékelési formák:

- Szóbeli értékelés: lehetőség szerint a pozitív teljesítményt kell értékelni, fontos a gyakori, ösztönző hatású megerősítés. (Megerősítés dicséret.)
- Különböző szimbólumok, tárgyjutalmak: például pontozás, csillag, dicsérő kártyák, stb. alkalmazása. (keretjátékhoz vagy a csoport házirendjéhez kapcsolódva)
- Írásbeli értékelés:

- szöveges és numerikus értékelést is alkalmazunk, szövegesen 6. évfolyamig, érdemjeggyel 7-8. évfolyamon
- A szülővel közösen, személyes megbeszélés keretében értékeljük a gyermek haladását.

Ellenőrzés

Alkalmazott ellenőrzési formák:

Az ellenőrzés során a minősítés szempontjából lényeges adatokat gyűjtünk össze a tanulók teljesítményéről, viselkedéséről, teljesítményéről, munkavégzéséről. Az ellenőrzés az értékelés részművelete.

A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekre jellemző nevelési, tanulási nehézségek miatt a többi tanuló ellenőrzésénél használt formák (felelet, írásbeli dolgozat, teszt, témazáró felmérések) nagy része nem alkalmazható.

- Folyamatos megfigyelés játékban, tanulásban, mindennapos élethelyzetben, spontán megnyilvánulásokban;
- Értelmi teljesítőképesség mérése egyszerű feladatlappal;
- Képességmérés (iskolakészültség, önkiszolgálás szintje, neveltségi szint, finommotorika, pszichikus funkciók mérése, tanévenként P.A.C. I. illetve P.A.C. II.).
- Tevékenységvizsgálatok mérése, munkavégzés pontossága, sorrendje, munkatempó, kitartás;
- Személyiség fejlődésének megfigyelése.
- Tanév közben, félévkor tájékoztató füzetben
- Tanév végén bizonyítványban és pedagógiai jellemzésben

Azokat a tanulókat, akik a kultúrtechnikai foglalkozásokon a többségre megfogalmazott követelményeket nem tudják teljesíteni, mentesíteni kell a tantárgyi teljesítmény numerikus értékelése alól.

Értékelés formái és rendszeressége

Az értékelés és minősítés tájékoztatásul szolgál a tananyagban való előrehaladásról. A tanulók teljesítményének értékelése szövegesen 6. évfolyamig, érdemjeggyel 7-8. évfolyamon történik. A tanórai munkát rendszeresen, minden hónapban értékeljük széleskörű tapasztalataink és megfigyeléseink alapján. A minősítést a helyi tanterv értékelő táblázata alapján végezzük

A tanulók magatartása, szorgalmának értékelése a nevelési program értékelő táblázata szerint történik, az egyéni haladás, fejlődés figyelembe vételével.

2.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Nevelés filozófiai hitvallásunk tükrében feladatunk: intézményünk által biztosított minden foglalkozáshoz, programhoz, egyéb tevékenységhez a hozzáférést mindenki számára egyformán biztosítjuk. Az esélyteremtés, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása kiemelt feladatunk nevelő-oktató munkánk minden területén:

- a beiratkozásnál,
- a tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a pályaaorientációban, a pályaválasztásban
- a humánerőforrás-fejlesztésben
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban (szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel).

Folyamatos feladataink

- A kiemelt figyelmet igénylő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pontos nyilvántartásának vezetése.
- Pedagógusaink differenciált képzés és értékelés révén biztosítják, hogy minden tanuló egyéni képességei szerint haladhasson.
- A lemaradókat, nehézségekkel küszködőket, felzárkóztató foglalkozások szervezésével, egyéni képességeik szerinti fejlesztéssel segítjük.
- A lemorzsolódás minimális szintre való csökkentése érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a tanulókkal, a gyermekjóléti szolgálattal és egyéb partnerekkel.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogrevenüciót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.
- Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.
- Minden rászoruló gyermek számára biztosítjuk az egész napos foglalkoztatást, a napközis ellátást.

- Rendszeresen figyeljük azokat a pályázatokat, amelyek tanulóink esélyegyenlőségének javítását szolgálják, és lehetőség szerint részt veszünk azokon.

2.11. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Témazárók, felmérők

A felmérések és témazáró dolgozatok megírása előtt egy héttel tájékoztatjuk a tanulókat a dolgozat írásának időpontjáról. A dolgozatot egy héten belül kijavítjuk. A nevelőtestület összehangolja a dolgozat írásának időpontját. Egy napon csak egy témazáró, vagy felmérés íratható.

A felmérés jelölése piros színnel, a felelés (írásbeli, szóbeli) kék színnel, az órai munka és a szorgalmi feladatokra kapott értékelés zöld színnel kerül bejegyzésre. Figyelembe vesszük a tanuló eltérő képességeiből, beszédkésztségéből, grafomotoros készségéből eredő nehézségeit a tananyag számonkérésénél.

2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Intézményünkben a tanulók egész napos oktatásban vesznek részt. A szociális helyzetük miatt nem minden esetben oldható meg az otthoni tanulás, otthonra nem adunk rendszeresen házi feladatot. A házi feladatot a tanórát követő önálló tanulásra biztosított idő keretében végezhetik el önállóan, vagy felnőtt segítségével. A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (késztség és képességfejlesztés), valamilyen tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

Az önálló tanulási képesség kialakulásig a házi feladatot a tanuló egyéni fejlesztési tervével összhangban a pedagógus adja, az önálló tanulási képesség kialakulása után lehetőséget kell biztosítani a tanuló egyéni feladatvállalásának is.

2.13. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra lép, ha az évfolyam a továbbhaladáshoz szükséges tantervi követelményeit minden tantárgyból a szorgalmi időszakban a tanulók év közbeni tanulmányi munkája alapján tanév során, illetve osztályozó vagy javító vizsgán teljesítette. A helyi tanterv magasabb évfolyamra lépés feltételeit, az előírt tanulmányi követelményeket, az egyes tantárgyi tantervek tartalmazzák.

Amennyiben a tanulónak a szakértői véleményben egyéni elbírálást javaslata szerepel, az adott ismeretkörben az átlagnál kevesebbet teljesítő tanulónak differenciált követelménytámasztással biztosítjuk a magasabb évfolyamba lépést.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt követelményeket, a tanulmányokat az évfolyam megismétlésével folytathatja.

2.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünkben az alacsony tanulólétszámú osztályok miatt csoportbontást nem végzünk. A fejlesztő foglalkozásokra a tanulók döntő többsége a szakértői javaslat és az egyéni fejlesztési terve és a team javaslata alapján kerülnek besorolásra. Egyéni választások felső tagozatban korlátozottan figyelembe vehetők.

2.15. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Intézményünk a tanulók fizikai állapotának méréséhez a központilag biztosított mérőeszközt használja.

Az eredmények rögzítése, egyéni kiértékelése és maga a visszajelzés ténye a jövőbeni fejlődés záloga, hisz kiderül, hogy az egészséges, a fejlesztésre szoruló vagy a fokozottan fejlesztésre szoruló fittségi zónába tartozik-e a gyermek. Az egyéni kiértékelésében javaslatokat teszünk arra, hogyan javíthatók vagy fenntarthatók a tanulók aktivitási és fittségi szintjének-állapotának mérési eredményei. A rendszer ezáltal alkalmas a személyre szabott, pozitív megerősítésre és attitűdformálásra is.

A NETFIT segítségével ráirányíthatjuk mind a tanulók, mind a szülők figyelmét a rendszeres testmozgás és a sport kiemelkedő szerepére az egészség fejlesztése és megőrzése érdekében.

- Testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsír százalék-mérése
- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése– kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

2.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók jutalmazása

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, kiemelkedő sporteredménye, tartósan végzett sportmunkája van, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesíti, jutalmazza.

A dicséret formái, alkalmai

Egyéb dicséret:

Év diákja, tanára

Osztályfőnöki dicséret:

Az osztályközösségért végzett példamutató tevékenységért, az iskolai rendezvényeken, vetélkedőn, versenyen való sikeres részvételért adható.

Szaktanári dicséret:

Vetélkedőn, versenyen, pályázatokon való sikeres részvételért, illetve a megyei szintű versenyeken való dicséretes szereplésért adható.

Igazgatói dicséret:

Iskolánk hírnevét jelentősen növelő tanulmányi, sport vagy művészeti tevékenységért, eredményért (pl. megyei 1-3. vagy országos helyezését) és minden iskolánkért végzett, a diákság egésze elé példaként állítható tevékenységért adható.

Nevelőtestületi dicséret:

Kimagasló, iskolánk nevét öregbítő tevékenységért

Félévi és év végi osztályozó értekezlet alkalmával adható dicséret

Tantárgyi dicséret:

Kiemelkedő szaktárgyi teljesítményéért adható a szaktanár döntése alapján.

Általános dicséret:

A tantárgyakból eredményei jelentős fejlődést mutatnak (akár önmagához képest), legalább jó magatartású, közösségi munkában feladatot vállaló, példás szorgalmú tanulónak adható, a nevelőtestület döntése alapján.

Nevelőtestületi dicséret:

Év szülője (tanév végén)

Értékelés alapja:

- az iskolai házirendben megfogalmazott kötelezettségek teljesítése,
- osztály házi rendben megfogalmazottak teljesítése
- tanulói megállapodásokban vállaltak teljesítése,
- az iskolai közösségben élő hagyományok, közösségi normák (dicséret, fegyelmezőintézkedések, büntetések)
- képességének megfelelő tanulmányi munkája, munkavégzése
- kötelességtudata, önállóságának szintje,
- egyéb, többletfeladat vállalása.
- A tanulók magatartását és szorgalmát 1-8. évfolyamon négyfokú skálán értékeljük.
- Az értékelés és minősítés fokozatai:
- magatartásnál: példás, jó, változó, rossz
- szorgalomnál: példás, jó, változó hanyag

2.16.1 A magatartás értékelésének elvei

Magatartás		
Minősítés	Értelmezés	Érdemjegy
Példás	Szívesen és önállóan tevékenykedik a közösségért, kezdeményező. Az iskolai házirendet következetesen megtartja. Szerződésében vállalt feladatait teljesen ellátja. Tanáraival, felnőttekkel, társaival szemben udvarias, tisztelettudó. Segíti társait a közösségi és tanulmányi munkában, az iskolai élet különböző területein. Iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató, s ezáltal másokat is jobb magatartásra ösztönöz. Minden megnyilatkozásában kulturált hangnemet használ. Az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása, nem késett óráról.	5
Jó	Megbízásainak eleget tesz a közösségi életben. Tevékenységevel, magatartásával segíti a közösséget. A házirend legfontosabb követelményeit betartja. Szerződésében vállalt feladatait magához mérten ellátja. Órán és az iskolán kívüli viselkedése általában kifogástalan.	4

	Fegyelmezett, de tanulótársai körében kevésbé kezdeményező. Igazolatlan mulasztása nem volt.	
Változó	Az osztályközösségbe beilleszkedett, de a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt. Iskolai és iskolán kívüli magatartásával kapcsolatban többször merül fel kifogás. Ritkán/enyhébb esetekben vét a házirend ellen. Szerződésében vállalt feladatait kevésbé látja el. Esetenként társai munkáját is károsan befolyásolja. Többször elkésik a tanítási órákról.	3
Rossz	Magatartásával a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja. A közösségi élet rendjét bomlasztja, társainak rossz példát mutat. Fegyelmezetlen az óra alatt és az órán kívül egyaránt. Durva, goromba, tiszteletlen a társaival és a felnőttekkel szemben. Más tulajdonában kárt okoz. A házirend előírásait gyakran/súlyosabb esetekben megszegi. Szerződésében vállalt feladatait egyáltalán nem látja el. Nem hallgat társaira és a nevelő jó tanácsaira. Osztályfőnöki, szaktanári, illetve igazgatói figyelmeztetésben, intőben részesült az adott hónapban. Az adott hónapban saját hibájából igazolatlanul mulasztott. Fegyelmező/fegyelmi tárgyalása volt.	2

2.16.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom minősítésénél figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, készségeit, fogyatékoságát és önmagához viszonyítva állapítjuk meg az érdemjegyet.

Szorgalom		
Minősítés	Értelmezés	Érdemjegy
Példás	Munkavégzése pontos, megbízható, kötelességeit teljesíti. Teljesítménye, szorgalma kiemelkedő. A tanulásban önálló, önmagát ellenőrzi, aktív. Példát mutatva ösztönzi és segíti társait is. Érdeklődése irányában szívesen vállal többletfeladatot (szakkör,	5

	pályázat, verseny), önművelésre nyitott. Érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Képességeinek és körülményeinek megfelelően a maximumot nyújtja. Óra alatt kitartóan, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye egyenletes. Írásbeli munkája esztétikus, igényes.	
Jó	Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik. Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül. Önálló munkára könnyen motiválható. Órákon figyel, feladatait elvégzi, de nem mindig aktív. Írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.	4
Változó	Gyakran ösztönzésre szorul. Tanulmányi munkában csak időnként mutat törekvést, feladatai elvégzését esetenként elmulasztja, és nem is igyekszik annak pótlására. Önellenőrzése fejletlen. Szétszórtság jellemzi. Óra alatt figyelme, teljesítménye ingadozó, hullámzó aktivitást mutat. Információit csak esetenként használja fel. Írásbeli munkáinak külalakja nem mindig tetszetős. Önállótlan, csak utasításra kezd munkához.	3
Hanyag	Rendszertelenül dolgozik, figyelme szétszórt. Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait rendszeresen nem végzi el. Öntevékenysége alacsony szinten áll. Munkavégzése felületes, érdektelenség jellemzi. Órákon a tananyagból a minimumot sem hajlandó elsajátítani, visszaadni. Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el, nem törődik kötelességeivel. Valamelyik tantárgyból/tantárgyakból elégtelen osztályzatot kapott félévkor vagy év végén.	2

3. Legitimációs záradék

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján elkészítette. Bevezetése 2016. év január hónap 1 napjától történik.

Jelölések:

Átdolgozott, jelen pedagógiai program: PP(évszám)

Felülvizsgált pedagógiai program: PP(évszám)

Tanév/ évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2015/2016 .	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP
2016/2017 .	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP	PP

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot nyomtatott formában az iskola könyvtárában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

3.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2015. év december hó 12. napján tartott értekezletén elfogadta.

Marcali, 2015. év december hónap 12. nap

Ángyánné Kesztyűs Andrea

Ángyánné Kesztyűs Andrea
hitelesítő nevelőtestületi tag

Balázs Livia

Balázs Livia
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Marcali, 2015. év december hónap 14. nap

Bertókné Vadál Erzsébet

Bertókné Vadál Erzsébet
tagintézmény-vezető

